

15.11.2007

JULKISEN HALLINNON TIETOHALLINNON NEUVOTTELUKUNNAN (JUHTA) STRATEGIA - JULKISHALLINNON TIETOHALLINNON KOKONAISKOORDINAATION VAHVISTAMINEN JA YHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN

1. Julkishallinnon tietohallinnon tavoitetila ja tavoitteet

Hallitusohjelmassa hallinnon ja tietohallinnon kehittämisen tavoitteiksi on asetettu seuraavaa:

"Tavoitteena on kuntien ja valtion tietojärjestelmäarkkitehtuurien yhteensovittaminen ja rajapintojen määrittely vuoteen 2010 mennessä."

"Erityistä huomiota kiinnitetään julkisen sektorin palvelurakenteiden asiakaslähtöiseen uudistamiseen tieto- ja viestintätekniikkaa laajamittaisesti hyödyntämällä sekä toimintamalleja uudistamalla."

"Yhteispalvelua, sähköistä asiointia ja puhelinpalveluja kehitetään voimakkaasti."

"Sähköisten palveluiden ja tuotteiden tarjontaa ja yhteentoimivuutta lisätään, mahdollistetaan avointen rajapintojen käyttöä kilpailuneutraalilla tavalla julkishallinnon tieto- ja viestintäjärjestelmissä."

"Keskeiset hallinnon kehittämistehtävät kootaan valtiovarainministeriöön."

Edellä kuvattujen tavoitteiden toteutumiseksi Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA) on strategiatyössään määritellyt seuraavia linjauksia julkishallinnon tietohallinnon kokonaiskoordinaation tehostamiseksi:

- Tietohallinnon poliittista ohjausta selkeytetään
- Julkishallinnon tietohallinnon koordinaatiota vahvistetaan ja kansallista ohjausta terävöitetään valituilla valtio- ja kuntatason alueilla
- Tietohallinto ja tieto- ja viestintätekniikka kytketään entistä tiiviimmin tukemaan asiakaslähtöisten palveluprosessien luomista ja palvelurakenteiden muutoksia
- Yhteentoimivuutta ja julkishallinnon yhteisten rajapintojen syntymistä edistetään
- Tuottavuus ja toiminnallinen tehokkuus on alan keskeinen tavoite, joka edellyttää mm. tiedon yhteiskäytön parantamista ja päällekkäisten tietojärjestelmien määrän vähentämistä

2. Julkishallinnon tietohallinnon ohjauksen haasteet

Julkishallinnon tietohallinnon ohjauksen haasteena voidaan pitää muun muassa seuraavia asioita:

- Koko julkishallinnon tasolla ei ole riittävän vahvaa koordinaatiota eri toimijoiden välillä, jolla voitaisiin vähentää päällekkäistä hanketoimintaa ja rahoitusta
- Julkishallinnon sektorikohtainen ohjaus vaikeuttaa asiakaslähtöisten, sektorirajat ylittävien palveluiden tuottamista

- Yhteentoimivuusongelmat ja puutteet tiedon yhteiskäytölle ovat edelleen todellisia haasteita ja esteitä palvelurakenteiden kehittämiseksi
- Informaatio-ohjaus ei ole tuonut odotettua vaikuttavuutta osittain resurssien riittämättömyydestä johtuen
- Julkishallinnon tietotekniikkamarkkinat toimivat puutteellisesti (markkinoiden koko ja sirpalemaiset hankinnat)
- Osaamisen kehittäminen ja ylläpito tulee olemaan todellinen haaste lähitulevaisuudessa (eläköityminen ja kilpailu osaavasta työvoimasta). Toisaalta eläköityminen on myös mahdollisuus uudistusten tekemiselle.

3. JUHTA:n visio ja missio

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) visio ja missio toiminnalleen on:

Visio: Julkishallinnon yhteinen tietohallinto on kehittämisen verkosto, jonka tavoitteena on yhteentoimiva, kustannustehokas ja asiakaslähtöinen tiedonhallinta. Julkishallinnon yhteiset ratkaisut mahdollistavat joustavat palvelutuotannon muutokset julkishallinnon sisällä ja niiden kautta tuotannon avaamisen myös muille toimijoille.

Missio: Julkishallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA) on julkishallinnon tietohallinnon vaikuttaja ja välittäjä sekä päätöksenteon valmistelija. JUHTA standardoi ja ohjeistaa, ennakoii, kokoaa ja saman suuntaistaa tietohallinnon kehittämistä ja resursseja sekä seuraa niiden toimeenpanoa ja käyttöä.

4. Julkishallinnon tietohallinnon yhteiset kehittämisen alueet:

Julkishallinnon tietohallintotoiminnasta ja sähköisten palveluiden kehittämisestä on tunnistettavissa yhteisiä alueita, joilla yhteistyön tuomat hyödyt ovat erityisesti saavutettavissa:

- Standardit, suositukset ja ohjeet sekä tarvittaessa normiohjaus strategisesti merkittävillä alueilla erikseen säätämällä
- Toimintaprosessien kehittäminen tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäen
- Arkkitehtuuri (mm. tietoarkkitehtuuri ja menetelmät)
- Tietoturva, tietosuoja ja varautuminen
- Tunnistaminen ja käyttöoikeuksien hallinta
- Hankinnat (mm. sopimusehdot ja ohjeet)
- Raportointi ja indikaattorit
- Julkishallinnon tietotekniikkamarkkinoiden edistäminen
- Osaamisen ylläpito
- Yhteiset tietojärjestelmät ja rekisterit
- Sähköisen asioinnin ympäristö ja konseptit

Edellä luetellut yhteisen kehittämisen alueet muodostavat JUHTA:n toiminnan ydinalueet.

5. Riippuvuudet ja kytkeytyvät hankkeet

- Kuntien yhteishankinnat ja yhteishankintayksikön toteutuminen
- Perustietovarantojen hyödyntämisen kasvu (Perusrekisteriasioiden neuvottelukunta)
- Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunnan työ ja sen erillistyöryhmät
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden rahoittajakoordinaation tehostuminen
- Hallinnonalojen sitoutuneisuus on ehto edellä kuvatulle koordinaation vahvistumiselle
- JUHTA:n rooli tulee selkeyttää suhteessa muihin toimijoihin, erityisesti Valtion IT-johtoryhmään
- JHS-toiminnan kytkeä VM:n suositus- ja ohjeistustoimintaan tulee selkeyttää

6. Linjaukset JUHTA:n strategian toteuttamiseksi

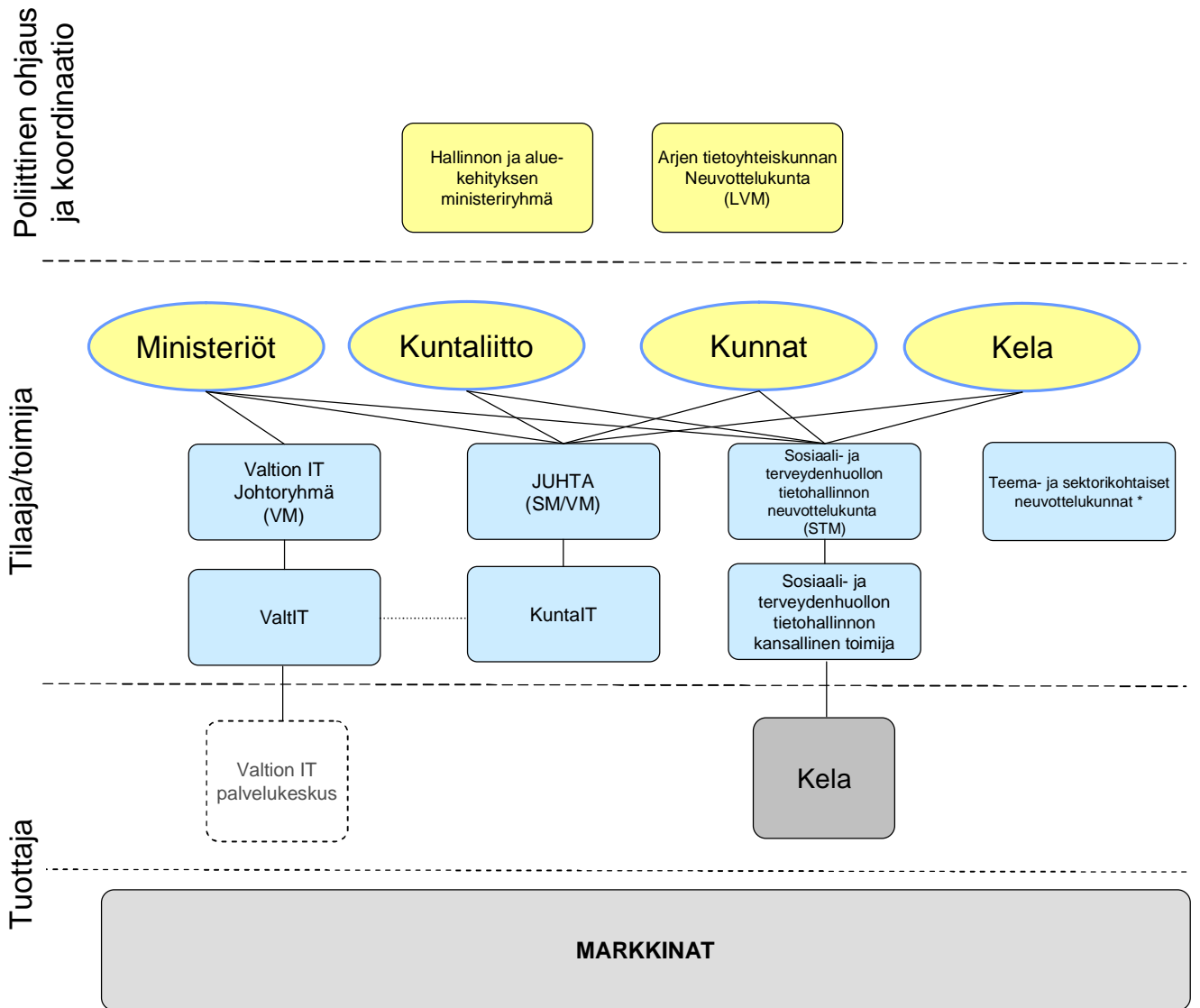
Vuosi 2007

- Linjaus 1: Hallinnon ja aluekehityksen ministeriryhmän (Halke) asema julkisen hallinnon tietohallinnon strategisena ohjaajana selkeytetään.
- Linjaus 2: JUHTA:n strategia ja siinä mainitut toimenpiteet viedään Halken käsiteltäväksi.
- Esitykset koordinoidaan Valtion IT-johtoryhmän kanssa ennen Halken käsitelyä.

Vuosi 2008

- Linjaus 3: JUHTA tukee ja edistää yhteistyön ja yhteisten ratkaisuiden syntymistä julkishallinnon tietohallinnon yhteisillä kehittämisen alueilla.
- Linjaus 4: JHS-suositusten strategista merkitystä ja resursseja vahvistetaan (laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta 12 §).
- Suositustoimintaa suunnataan tukemaan strategisesti merkittäviä hankkeita ja muutoksia.
  - Suositusten laatua parannetaan, lisätään niiden markkinointia ja kehitetään suositustoiminnan tueksi sertifiointijärjestelmä.
  - Suositusten sitovuutta lisätään tarvittaessa siitä erikseen säätämällä.
- Linjaus 5: Luodaan mekanismi tietohallinnon ja sähköisten palveluiden rahoituksen koordinoimiseksi, tavoitteena rahoituksen vaikuttavuuden lisääntyminen ja hanketoiminnan päällekkäisyyksien poistaminen. Koordinaatiota vahvistetaan tarvittaessa normiohjauksella.
- Linjaus 6: JUHTA laatii lausuntoja ja kannanottoja valituista teemoista

Liite: kuvio julkishallinnon tietohallinnon kokonaiskoordinaation nykytilasta, marraskuu 2007

* mm. perusrekisteriasioiden neuvottelukunta ja paikkatietoasiain neuvottelukunta